

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים ר"ן עד.

מתני' זין ליבס אחד. זין שזוקקה ליבס אחד זין לשני יבמין אומר ר' אליעזר יפר. וזוקמין ליה בגמרא בשעשה זה מאמר אחד מנה: **ומה אשה שקנה הוא לעלמו.** כגון הנושא אשה בעלמא: **שקנו לו מן השמים.** יבמה שחיזו לו מן התורה: **שזין לאחר רשות זה.** המקדש אשה מן השוק לאחר שקדשה לא תפסי אהי קדושה מאדם אחד והאחי מני מיפר: **שיש לאחר רשות זה.** שאם עשה זה מאמר יבס זה וצא אחיו אח"כ ועשה זה מאמר תפסי זה כדאמר (ביבמות ג.) יש מאמר אחד מאמר: **דבמין בשני יבמין.** דבשני יבמין מנזית למימרי כי האי גוונא: **מה אשה משיב על יבס אחד.** צנא לא מנזית למימר שיש לאחרים רשות זה הואיל וליכא יבס אחר ואת לא משותת חילוק זין יבס אחד לשני יבמין: **א"ל אין היבמה גמורה לאישה.** שאם צא עליה זר אין נסקל שאין זה לא דין ארוסה ולא זין אשת איש ואין חיובין עליה אלא לאו דאשת אשה המת וגו' (דברים כה): **כשם שארוסה בעלמא גמורה לאישה שנסקלין על ידה: גב' קסבר אין זיקה.** ואפילו ליבס אחד אינה זוקקה דמיהו כשמו עד שתתקם למופה: **ור' יהושע סבר יש זיקה.** והכי לאחר יפר אכל לשנים אינו מיפר דאין צריכה לאשה מהן זוקקה ולאיהו זבניה תמיד אע"ג דאמר ר' (ביבמות ד.) מנזיה בגדול ליבס מ"מ אס צא עליה קטן קנאה: **לעולם קסבר ר"א יש זיקה.** והיינו טעמא דלפילו לשנים יפר בשעשה זה האחד ממאמר דהשתא יש צריכה ואליבא דב"ש דאמר דמאמרי קונה קנין גמור והיא כחשתו כלל דבר מייפר לא: **קני מאמר ללאחר דעשה זה מאמר זיקה: אכל בשני יבמין לא.** קני מאמר ללאחר דעשה זה מאמר זיקה: **מי איכא מילתא וכו'.** משום האי טעמא דאילו אית ליה אחא להאי יבס (ו) מני מפיך לה מיניה בטר הכי שמקדשה או על ידי גט וצליה וקרו להנהו קדושי מאמר ולית צוה משא כולי האי: **ולר' אלעזר זן פדה דאמר מאמר כו' אלא לדחוס בצרה בלבד.** שאם היו צ"ש נשים לזה שמת ושתיהן זוקקות ליבס ואי אפשר לייבס לשתייהן ליתא הוא צונה ואינו צונה שני צמים (ו) וזהו מילתא קסברי בית שמואי דמאמר קונה דכשעושה צו מאמר דוחה לצרה ומתירה לשוק אכל עדיין זו זוקקה לאחר דמני אסר לה עליה: **מאי איכא למימר.** אכתי תיבעי לך מאי טעמא דאמר דמבעתו דזין מפני שלא היה מייבמה וחיזוהו בית דין ליתא לה

מתני' (ב) שומרת יבם בין לשני יבמין ר"א אומר יפר ר' יהושע אומר לאחד אבל לא לשנים ר"ע אומר ר"א לא אחד ולא לשנים אומר ר"א מה אם אשה שקנה הוא לעצמו הרי הוא מיפר נדריה אשה שהקנו לו מן השמים אינו דין שיפר נדריה אומר לו ר"ע לא אם אמרת באשה שקנה הוא לעצמו שאין לאחרים בה רשות האמר באשה שהקנו לו מן השמים שיש לאחרים בה רשות א"ל ר' יהושע עקיבא דברוך בשני יבמין מה אתה משיב על יבם אחד אמר לו אין היבמה גמורה (ב) ליבם כשם שהארוסה גמורה לאישה: **גב' בשלמא (ב) ר"ע סבר אין זיקה ור"י סבר ב"ש זיקה אלא ר"א מאי טעמיה אי יש זיקה אין ברירה אמר ר' (ב) אמי יבגון שעשיה בה מאמר ורבי אליעזר סבר לה כב"ש דאמרי מאמר קונה קנין גמור ורבי יהושע (ב) אומר לך ה"מ בחד יבם אבל בשני יבמין לא מי איכא מידי דכי אתי (ב) אחוהי אסר עליה בביאה או בגיטא ומפר ר"ע סבר אין זיקה ור' (ב) אליעזר דאמר מאמר לב"ש אין קונה אלא לדחות בצרה מאי איכא למימר הכא במאי עסקינן כגון שעמד בדין ואיתחייב דאמר כל הנודרת על דעת בעלה היא נודרת תנן**

הפרמן כלום דרמננה אמר אישתי יקימנו ואישה יפירתו דבעינן שיהא ידוע בשעת הכרה וכן כתב רש"י ז"ל (בבב"ד ד) אחים (ביבמות טו): וסוגיא דשמעתא דהתם מסייע ליה. וכ"ת היכי אמר דרבי יהושע סבר דזיקה ככנסה דמית דהא לא אשכחן דאמר הכי אלא רבי אושעיא אליבא דר"ש ואחמזב התם בריש פרק כ"ד ביבמות (ד) איכא למימר דלאו מנזיפה דמילתא אחמזב אלא לנזיפה דמפרש לה אליבא דר"ש מיהו אכן מניין למימר דס"ל לרבי יהושע ההוא טעמא אי נמי כי אמרינן רבי יהושע קסבר יש זיקה לאו למימרא דליהו ככנסה אלא דהויא ככרוסה ומיפר בשעושה ואת על גב דברייה הך סוגיא כצ"ח לן דיפר לחודיה קאמר כדמוכח לקמן הכי

יבם. פי' ר' יהושע סבר כב"ש דמאמר קונה קנין גמור, וה"מ דמפר בחד יבס אכל צ"ב יבמין מי איכא מידי דאי אית אחוה אסרה ליה צ"באיה אס על צא על יבמה האחרת, או בגיטא, לב"ש נמי פסיל לה בגיטא מדרבנן מ"מ ... דפסיל מדרבנן, אלא מדרבנן אינה קני' לו לגמרי, יש לנו (להשנות) ולומר מדרבנן אינו יכול להפטר: **ולר' אלעזר דא' פ' ב' אחין (ביבמות טו):** מאמר לב"ש אינו קונה אלא לדחות בצרה. דמתן התם שלש' אחי שנים שפתי' שתי אחיות אחד מופנה ומת אחד מעבלי אחיות ועשה זה (מופנה) מאמר כו' עד והוא תלם משום אחות אשה (מיד דהוי אחיות אשה) דמאמר קונה קנין גמור כדדריש' (עי' קידושין ד.) ולקחה לו לאשה (דברים ה.) וקאמר ר"א דהיינו דזוקק לתות בצרה בצנצן, אכל אז בעי לאפוקי בגיטא לא מני מפיך לה, דאית להו מופנה דבפיק' קידושין' (שם) ויבמה צ"בא גומרת זה [ואין כסף וטער גומרי' בה לענין] דלא מני אפוקי בגיטא, ואית [להו] רבוי לענין דקונה לדחות בצרה: **באי איב' מייבמ'.** אחי מפר כי נמי עשה זה מאמר, והתם ב"ד ד' אחי' (ביבמות טו): [אמר לך ר"א] מימור דאמר אלא ללא קני לה בעי אלא בעי [נתיין] תליה, להפטר מר"י מי אמר, ומיך בקווערת התם דהתם [בתוך] דעת מני יפר בשעושה גומרת קאמר דר' אליעזר נמי מודה דשעושה מיתה מפר, אכל בשעושה דק"ר השתא דיבם לחודי' מפר לא אמרי' מדמי' ר"א: **הב"ע שעמד ברין.** אחר שע"ה צ"ב האמור, דהכי מוכח כל הויא דמייירי שעשה זה מאמר:

היכא דאמר אי אפשי סגי אע"ג דבהפירה לא מהני כדאיתא לקמן (עמ' זו) כ"ל ועוד דהיי דאמרין הכא על דעת בעלה לא קפדינן אלישנא אלא הכי קאמרין דאין בלבד שיתקיים הנדר אי קפיד צ"ב בעלה אכל מאן לימא לן דעל דעת הכי משמע דנימא דנדרה על דעת דתתו מני אריך למישרי ליה אלא ודאי כדמייבנא:

ברבנ' שומרי יבס וכו' ר"א אומר יפר. מסקינן בגמרא דיפר בשעושה זה מאמר: **רבי יהושע אומר לאחד ולא לשנים.** משום דס"ל אין צריכה וכו' דנפרש בגמרא צ"ס: **רבי עקיבא אומר לא לאחד ולא לשנים.** דגרסי ליה יבס מאכרוס ואפ"י בשעושה לא מני מיפר: **ומה אשה שקנה הוא עלמו.** שאינה שומרת יבס אלא הוא קדשה לעלמו הרי הוא מיפר נדריה בשעושה דאז: **אשה שקנו לו מן השמים.** היינו שומרת יבס שאי קנייה לו צנא קדושין שאסורה לכל אדם עד שחלוך לה אינו דין שיפר נדריה בשעושה: **דאז: עקיבא דרבי עקיבא בשני יבמין.** דכל אחד יש לו רשות זה: **כשם שארוסה גמורה לאישה.** מפרש בגמ' (א): **גב' בשלמא ר"ע קסבר אין זיקה.** שהיבמה זוקקה ליבס לא אלימא כדארוסין ומשום הכי לא מני מיפר: **וכי יהושע סבר יש זיקה.** דהדרבה רלימא טפי מארוסין דהויא ככרוסה ומש"ה יפר יבס לחודיה דהשתא הכי קס"ד מיהו אין צריכה דהיכא דשני יבמין אין צריכה למי היא זוקקה ולמי תהיה לאשה ומש"ה אפילו שניהם אינן יכולין להפטר דכיון דבשעת הפרמן איש צבור לנו מי הוא אישה אין

היבם. פי' ר' יהושע סבר כב"ש דמאמר קונה קנין גמור, וה"מ דמפר בחד יבס אכל צ"ב יבמין מי איכא מידי דאי אית אחוה אסרה ליה צ"באיה אס על צא על יבמה האחרת, או בגיטא, לב"ש נמי פסיל לה בגיטא מדרבנן מ"מ ... דפסיל מדרבנן, אלא מדרבנן אינה קני' לו לגמרי, יש לנו (להשנות) ולומר מדרבנן אינו יכול להפטר: **ולר' אלעזר דא' פ' ב' אחין (ביבמות טו):** מאמר לב"ש אינו קונה אלא לדחות בצרה. דמתן התם שלש' אחי שנים שפתי' שתי אחיות אחד מופנה ומת אחד מעבלי אחיות ועשה זה (מופנה) מאמר כו' עד והוא תלם משום אחות אשה (מיד דהוי אחיות אשה) דמאמר קונה קנין גמור כדדריש' (עי' קידושין ד.) ולקחה לו לאשה (דברים ה.) וקאמר ר"א דהיינו דזוקק לתות בצרה בצנצן, אכל אז בעי לאפוקי בגיטא לא מני מפיך לה, דאית להו מופנה דבפיק' קידושין' (שם) ויבמה צ"בא גומרת זה [ואין כסף וטער גומרי' בה לענין] דלא מני אפוקי בגיטא, ואית [להו] רבוי לענין דקונה לדחות בצרה: **באי איב' מייבמ'.** אחי מפר כי נמי עשה זה מאמר, והתם ב"ד ד' אחי' (ביבמות טו): [אמר לך ר"א] מימור דאמר אלא ללא קני לה בעי אלא בעי [נתיין] תליה, להפטר מר"י מי אמר, ומיך בקווערת התם דהתם [בתוך] דעת מני יפר בשעושה גומרת קאמר דר' אליעזר נמי מודה דשעושה מיתה מפר, אכל בשעושה דק"ר השתא דיבם לחודי' מפר לא אמרי' מדמי' ר"א: **הב"ע שעמד ברין.** אחר שע"ה צ"ב האמור, דהכי מוכח כל הויא דמייירי שעשה זה מאמר:

היבם. פי' ר' יהושע סבר כב"ש דמאמר קונה קנין גמור, וה"מ דמפר בחד יבס אכל צ"ב יבמין מי איכא מידי דאי אית אחוה אסרה ליה צ"באיה אס על צא על יבמה האחרת, או בגיטא, לב"ש נמי פסיל לה בגיטא מדרבנן מ"מ ... דפסיל מדרבנן, אלא מדרבנן אינה קני' לו לגמרי, יש לנו (להשנות) ולומר מדרבנן אינו יכול להפטר: **ולר' אלעזר דא' פ' ב' אחין (ביבמות טו):** מאמר לב"ש אינו קונה אלא לדחות בצרה. דמתן התם שלש' אחי שנים שפתי' שתי אחיות אחד מופנה ומת אחד מעבלי אחיות ועשה זה (מופנה) מאמר כו' עד והוא תלם משום אחות אשה (מיד דהוי אחיות אשה) דמאמר קונה קנין גמור כדדריש' (עי' קידושין ד.) ולקחה לו לאשה (דברים ה.) וקאמר ר"א דהיינו דזוקק לתות בצרה בצנצן, אכל אז בעי לאפוקי בגיטא לא מני מפיך לה, דאית להו מופנה דבפיק' קידושין' (שם) ויבמה צ"בא גומרת זה [ואין כסף וטער גומרי' בה לענין] דלא מני אפוקי בגיטא, ואית [להו] רבוי לענין דקונה לדחות בצרה: **באי איב' מייבמ'.** אחי מפר כי נמי עשה זה מאמר, והתם ב"ד ד' אחי' (ביבמות טו): [אמר לך ר"א] מימור דאמר אלא ללא קני לה בעי אלא בעי [נתיין] תליה, להפטר מר"י מי אמר, ומיך בקווערת התם דהתם [בתוך] דעת מני יפר בשעושה גומרת קאמר דר' אליעזר נמי מודה דשעושה מיתה מפר, אכל בשעושה דק"ר השתא דיבם לחודי' מפר לא אמרי' מדמי' ר"א: **הב"ע שעמד ברין.** אחר שע"ה צ"ב האמור, דהכי מוכח כל הויא דמייירי שעשה זה מאמר:

מו א מיי פ"א מהל' מדרס הלכה כד טו"ע ע"ד ז"ד סימן רנ"ג ספק י: מו ב מיי פ"א מלכות יבוס הלכה כד סג עש"ג לא טו"ע א"ע פי' קנט ספק ה: מו ג מיי פ"א מהל' מדרס הלכה כד סג לאון רנב טו"ע ז"ד סימן רנ"ג ספק י: מו ד מיי פ"א מהל' מדרס הלכה כד סג לאון רנב טו"ע ז"ד סימן רנ"ג ספק י:

תוספות

מתני' שומרת יבם בין ליבם אחד בין ר"א או יפר. בגמ' מפ' טעמא: ומה אשה מן השוק שקנה הוא לעצמו מפר נדריה. כשתיא ארוסה בשעושה עס אשה: אשה שהקנו לו מן השמים. היינו דין שפר נדריה. עס אז: שאין לאהר' לה בעל: שיש לאהר'. לאחר יבמין: דברוך קיימ' בב' יבמין. וזהו י"ו לשני על ק"ו דר"א: מה אתה משיב על יבם אחד. דכיה מילא ק"ו: אין היבמה גמורה לאישה. לענין שיתחייב מיתה הלא עליה, כמו כדארוס שקנייה עליה קטילה הלא עליה: **גב' בשלמא ר"ע קסבר אין זיקה.** דהיינו טעמא דלפילו לשנים יפר בשעשה זה האחד ממאמר דהשתא יש צריכה ואליבא דב"ש דאמר דמאמרי קונה קנין גמור והיא כחשתו כלל דבר מייפר לא: **קני מאמר ללאחר דעשה זה מאמר זיקה: אכל בשני יבמין לא.** קני מאמר ללאחר דעשה זה מאמר זיקה: **מי איכא מילתא וכו'.** משום האי טעמא דאילו אית ליה אחא להאי יבס (ו) מני מפיך לה מיניה בטר הכי שמקדשה או על ידי גט וצליה וקרו להנהו קדושי מאמר ולית צוה משא כולי האי: **ולר' אלעזר זן פדה דאמר מאמר כו' אלא לדחוס בצרה בלבד.** שאם היו צ"ש נשים לזה שמת ושתיהן זוקקות ליבס ואי אפשר לייבס לשתייהן ליתא הוא צונה ואינו צונה שני צמים (ו) וזהו מילתא קסברי בית שמואי דמאמר קונה דכשעושה צו מאמר דוחה לצרה ומתירה לשוק אכל עדיין זו זוקקה לאחר דמני אסר לה עליה: **מאי איכא למימר.** אכתי תיבעי לך מאי טעמא דאמר דמבעתו דזין מפני שלא היה מייבמה וחיזוהו בית דין ליתא לה